

TOELICHTING BIJ DE OPLEVERING VAN CBS 2.0 OP 10 MEI 2004

Inleiding

Op 10 mei wordt een nieuwe versie van het GGC (het Gemeenschappelijk Geautomatiseerd Catalogiseersysteem) en het NCC/IBL-systeem (de Nederlandse Centrale Catalogus) opgeleverd. Functioneel zal er in deze oplevering niet veel veranderen. De reden daarvoor is dat deze oplevering een sterk voorbereidend karakter heeft.

Deze oplevering heeft twee grote onderdelen:

- a. de voorbereiding van het GGC op de invoer van Unicode
- b. de voorbereiding van het NCC/IBL-systeem op de invoering van de zgn. tariefsdifferentiatie in het IBL (verschillende tarieven voor documentlevering aan profit en non-profit instellingen).

Daarnaast worden nog een aantal helpline-calls opgelost, zoals de correcte plaatsing van IBL-aanvragen.

I. Invoer van Unicode

Door OCLC PICA wordt al enige tijd gewerkt aan de invoering van Unicode. Doel van het Unicode project is om in alle systemen van OCLC PICA de in- en uitvoer van beschrijvingen in Unicode mogelijk te maken.

Dat betekent dat bij het invoeren, maar ook bij het zoeken en bij de presentaties op het scherm en in de uitvoer niet alleen beschrijvingen in het ons bekende westerse schrift zullen voorkomen, maar ook beschrijvingen in niet-westerse schriften, zoals Chinees, Hebreeuws en Arabisch.

De omvorming van de systemen tot "Unicode-compliant-systemen" gaat in een aantal fasen. Stap I is de aanpassing van alle tabellen in het GGC en in het NCC/IBL-systeem zodat Unicode-tekens overal in opgeslagen kunnen worden. Een aantal velden zijn daarvoor uitgebreid. Functioneel verandert er niets: alles werkt nog zoals het moet werken, maar de onderliggende tabelstructuren zijn aangepast. Tevens wordt de mogelijkheid opgeleverd om in de database van het catalogiseersysteem Unicode-tekens op te slaan

In de zomer van 2004 zal met versie 2.1 vervolgens ook de indexeerssoftware worden opgeleverd. Daardoor wordt het mogelijk om de diacritische tekens die in de Pica-character set zitten ook correct te indexeren en te presenteren.

Online invoer is op dat moment echter nog steeds niet mogelijk. Daartoe wordt een Unicode-versie van WinIBW ontwikkeld (WinIBW versie 3.0) die ook de invoerfaciliteiten voor niet-westerse schriftsoorten zal ondersteunen. Dat zal in het najaar van 2004 gebeuren. Dan zullen naast invoerfaciliteiten ook zoekfaciliteiten beschikbaar komen.

Op dat moment zal invoer van niet-westerse schriften mogelijk zijn. Dan zullen nog twee vervolgotrajecten starten waarvoor na de zomer de onderzoeksfase zal starten. Dat betreft

- a. de mogelijkheid van automatische transliteratie van westers naar niet-westers schrift of omgekeerd, en
- b. de invoer van westers en niet westers schrift in één bibliografisch record.

Voor het eerste project zal software-ontwikkeling noodzakelijk zijn; voor het tweede project zal het bibliografische formaat ingrijpend moeten worden aangepast.

Samenvattend wat betreft het catalogiseersysteem:

- 10 mei: versie CBS 2.0: tabellen en database zijn Unicode-compliant
- augustus 2004: versie CBS 2.1: indexen zijn Unicode-compliant
- najaar: invoer en zoekfaciliteiten voor Unicode (WinIBW 3.0)
- 2005: transliteratie en invoer van westers en niet-westers schrift in één record

Naast het catalogiseersysteem zijn er nog twee systemen waar Unicode een belangrijke rol kan gaan spelen en dat betreft de eindgebruikerdiensten van NCC en PiCarta (de webtoegang) en de OPC (onderdeel van het lokale bibliotheekstelsel van OCLC PICA).

Wat betreft de eindgebruikerdiensten NCC en PiCarta wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan de nieuwe versie. Deze versie met complete Unicode-indexfaciliteiten zal in de zomer worden opgeleverd. Deze versie zal ook de OpenURL-ondersteuning mogelijk maken.

Daaropvolgend zal de voorbereiding starten voor de oplevering van de nieuwe OPC (voor de gebruikers van een OCLC PICA Lokaal Bibliotheekstelsel). Naast Unicode-ondersteuning zal deze OPC-versie ook de PiCarta look-and-feel ondersteunen en verdere aanpassingen in de leenfunctie bieden voor de zgn. koepeltitels (titels van reeksen en meerdelige publicaties).

Over de implementatie van de nieuwe versie van de OPC zal met de betrokken instellingen apart contact worden opgenomen.

2. Tariefsdifferentiatie in het IBL

Het tweede grote onderdeel van deze nieuwe systeemversie is de voorbereiding voor de invoering van de tariefsdifferentiatie. Zoals eerder al aangekondigd gaat het UKB (samenwerkingsverband van universiteitsbibliotheken, Koninklijke Bibliotheek en NIWI) in hun documentlevering een onderscheid maken tussen levering van artikelen en boeken aan non-profit en aan profit-instellingen. Deze tariefsdifferentiatie gaat in per 1 juli 2004. In het IBL-systeem zijn daarvoor inmiddels de voorbereidingen getroffen en is de software nu aangepast.

Om de tariefsdifferentiatie nu ook echt in te kunnen voeren en te activeren moeten twee dingen nog gebeuren:

- a. de tariefstabellen moeten aangepast worden zodat een onderscheid gemaakt kan worden tussen tarieven voor profit en voor non-profit-instellingen
- b. de deelnemende instellingen moeten in de verschillende categorieën worden ingedeeld.

Deze activiteiten zullen in juni worden uitgevoerd. De indeling in profit en non-profit zal op de website van OCLC PICA worden opgenomen en door OCLC PICA zullen de passende tariefstabellen per 1 juli 2004 worden ingevoerd.

Het enige dat nu zichtbaar zal worden met versie CBS 2.0 zijn:

- a. toevoeging van bibliotheektype in de tariefstabellen
- b. afdrukken van bibliotheektype in de compacte bon en in de aanvraagpresentatie, d.w.z. in de lange aanvraag (t <nummer> l) en de uitgebreide presentatie van de IBL-aanvraag (t <nummer> u).

Bibliotheektype in Bibliotheekprofiel

Op dit moment worden er verschillende bibliotheektypen gehanteerd: U voor universiteitsbibliotheken, W voor WSF-bibliotheken etc. Deze typen staan in het algemene bibliotheekprofiel van de instelling (commando: t bib <nummer>.)

Deze bibliotheektypen zullen op de bon worden afgedrukt. Vanaf 1 juli 2004 zal daar ook de toevoeging profit of non-profit aan worden toegevoegd.

Bibliotheektype in tarieftabel

In de tarieftabellen voor de levering aan derden (zgn. E-tarief) is een veld "betalingscode" beschikbaar. Dit veld kan gebruikt worden om bibliotheektypen in op te nemen zodat per bibliotheektype desgewenst een verstrekkertarief kan worden vastgesteld.

Door OCLC PICA zullen de UKB-tarieven als standaardtarieftabellen worden ingevuld per 1 juli 2004.

Bibliotheektype in de compacte bon

In de compacte bon wordt een apart veld opgenomen waarin het bibliotheektype wordt opgenomen. Hiervoor is aparte documentatie beschikbaar.

Bibliotheektype in de aanvraagpresentatie

In de lange en in de uitgebreide aanvraagpresentatie wordt ook het bibliotheektype vermeld. Vanaf 10 mei zal daar worden vermeld de code die nu in de bibliotheekprofielen vermeld staat. M.i.v. 1 juli 2004 zal daar ook te tekst "profit" of non-profit" verschijnen.

3. Overige aanpassingen

Met de oplevering op 10 mei 2004 worden ook de volgende zaken opgeleverd:

Correcte plaatsing van IBL-aanvragen

In sommige gevallen werden IBL-aanvragen die ingediend werden via PiCarta bij de verkeerde instelling geplaatst. Met name de UB Leiden, de KB en de UB Groningen hebben hier last van gehad. Dit probleem is nu verholpen.

Veld voor "niet leveren aan"

In het verstrekkersprofiel van een deelnemende instelling kan in het veld "partnertype" een bibliotheektype worden opgenomen. Dat betekent dat aan dat type instellingen niet wordt geleverd.

Selecteren ingediende aanvragen

Het scherm waarop ingediende IBL-aanvragen kunnen worden geselecteerd is aangepast. Het nieuwe scherm zal in de handleiding worden opgenomen. Het betreft aanpassingen in de presentatie en geen functionele wijzigingen.

Presentatie IBL-kosten

In de lange aanvraag worden bibliotheekkosten en gebruikerskosten vermeld. Dit gebeurt alleen indien de aanvraag is afgehandeld en indien het gaat om een instelling of een gebruiker die een deposito heeft.

In de U-presentatie worden nu ook altijd de verstrekkerskosten opgenomen, ongeacht het feit of er sprake is van een deposito. Op termijn zullen de hier vermelde kosten gebruikt worden voor het systeem van de Onderlinge Verrekening.

Indien deze kosten niet correct zijn, kunnen deze via de Servicedesk van OCLC PICA worden aangepast.

IBL score berekening

In de bibliotheekprofielen wordt bijgehouden de gemiddelde levertijd. Er zijn speciale scripts ontwikkeld om deze informatie (gemiddelde levertijd) te berekenen op basis van het afgelopen half jaar.

Aanpassing aanvraagscherm voor aanvragen van niet-boekmateriaal in I301 (WSF-project)

In het kader van het WSF-innovatieproject "I301" is het mogelijk ook IBL-aanvragen in te dienen op niet-boekmaterialen. De daartoe gepresenteerde aanvraagschermen waren niet altijd correct. Dat is nu hersteld.

Syntactische controle op emailadres van gebruiker (WSF-project)

Bij het indienen van aanvragen door nog niet geregistreeerde gebruikers vindt een controle plaats op de – syntactische – correctheid van het e-mailadres.